

Aizsardzības ministrija

Par bukletu «Kā rīkoties krīzes gadījumā, ja dzīvo ārpus Latvijas»

Aizsardzības ministrijas Krīzes vadības un noturības departamenta
Noturības nodaļas vadītāja
Ieva Rubļevska

Visaptveroša valsts aizsardzība

Aizsardzības ministrija

Latvijas valsts aizsardzība un neatkarības nosargāšana ir **visas sabiedrības kopīga atbildība**, kas tiek īstenota no individuālā līdz valstiskajam līmenim

MANA LATVIJA = MANA ATBILDĪBA

Indivīds

Kopiena

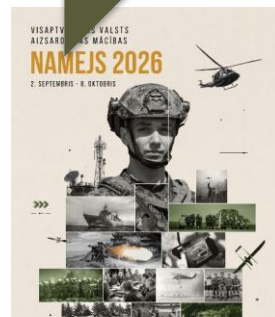
Valsts

- **Buklets "Kā rīkoties krīzes gadījumā"**
- **Buklets «Kā rīkoties krīzes gadījumā, ja dzīvo ārpus Latvijas»**
- **Rokasgrāmata iedzīvotājiem, kā rīkoties kara gadījumā**
- **Informatīvie semināri, diskusijas un lekcijas** par gatavību krīzes situācijām un aktuālo drošības situāciju
- **Gatavības kultūras** veicināšana
 - **VAD + VAM**

- **Darbības nepārtrauktības plānu izstrāde** kritiskās infrastruktūras darbībai apdraudējuma gadījumā
- **Nozaru komersantu iesaiste kritiskās infrastruktūras D kategorijā**
 - **ZS apakšvienību izveidošanas** iespējas kritiskās infrastruktūras objektos
- **Kritiskie finanšu pakalpojumi**
 - **Komersantu iesaiste mācībās NAMEJS**
 - **Sadarbība ar NVO**

- **Buklets pašvaldībām** par sadarbību ar NBS un rīcību kara gadījumā
- **Apdraudējuma pārvarēšanas mācības pašvaldību CA komisijām «Pilskaļns»**
- **CAP papildināšana** ar sadaļu par **rīcību militārā apdraudējuma vai kara laikā**
- **Visu iestāžu atbildība** pārvarēt krīzes savās nozarēs
- **VVA sistēmas ieviešanas koordinācija ministru un VS līmenī**
 - **Valsts apdraudējuma pārvarēšanas mācības**

REĢIONĀLAIS SEMINĀRS PAR
VISAPTVEROŠU VALSTS
AIZSARDZĪBU

2024. gada 23. februāris
14.00 - 17.00

Aizsardzības ministrija

Par bukleta «Kā rīkoties krīzes gadījumā, ja dzīvo ārpus Latvijas» aktualizēšanas procesu

- **2022. gada sākumā – bukleta pirmā versija**

- Bukleta izveide notika sadarbībā ar ĀM, KM, diasporu virsorganizācijām
- Sadaļas par rīcību krīzes situācijā; kā uzzināt, kas notiek Latvijā; kādi var būt dezinformācijas riski; kā var atbalstīt Latviju krīzes vai militārā apdraudējuma pārvarēšanā, dzīvojot ārvalstīs.

- **2026. gadā – bukleta otrā versija**

- Bukleta aktualizēšana – sadarbībā ar ĀM, KM, diasporu virsorganizācijām (PBLA, ELA, ALA), pēdējie komentāri un priekšlikumi saņemti š.g. augustā.
- Bukleta atjaunotajā versijā uzmanība tiek vērsta uz rīcības plānošanu krīzes situācijām; detalizētāku sadaļu par to, kā uzzināt, kas notiek Latvijā; digitālo drošību; atbalsta sniegšanu valsts aizsardzībai (VAD, **ZS atbalstītāji**) + plašāka diasporu organizāciju kontaktinformācija/sociālo mediju konti
- Bukleta maketēšana – š.g. oktobrī.

Aizsardzības ministrija

Par Zemessardzes atbalstītāju sistēmu I

- ✓ Grozījumi Zemessardzes likumā par Zemessardzes atbalstītāja statusu stājas spēkā š.g. 29. maijā.
- ❖ MK noteikumu projekts «Zemessardzes atbalstītāju darba un sadarbības organizācijas un pienākumu pildīšanas kārtība, viņu tiesības un pienākumi» par atbalstītāju iesaistes procedūru - šobrīd norit skaņošana resora ietvarā (piemēram, paredzot atsevišķu nodaļu diasporas iesaistei)
- Bukletā - informācija par to, kā iesaistīties Zemessardzes atbalstītāju sistēmā – uzsvars uz diasporas iesaisti kā atbalstu no jebkuras vietas pasaulē
 - + QR kods, saite uz ZS mājaslapu, e-pasts

Aizsardzības ministrija

Par Zemessardzes atbalstītāju sistēmu II

- Par atbalstītāju var kļūt Latvijā vai ārvalstīs reģistrētas sabiedriskās organizācijas, biedrības un apvienības (*organizācijas statuss automātiski nepiešķir individuālu atbalstītāja statusu tās biedriem*).
- **Diasporas iesaiste – atbalsts no jebkuras vietas pasaulē**
 - Ārpus Latvijas dzīvojošiem pilsoņiem un diasporas organizācijām ir skaidrs un tiesisks veids, kā līdzdarboties;
 - Iespēja iegūt statusu tādā pašā kārtībā kā Latvijā;
 - Attālināts atbalsts (izmantojot Zemessardzes noteiktus drošus saziņas kanālus);
 - Apmācība un instruktāža tiešsaistē;
 - Iespēja iesaistīties klātienē, ierodoties Latvijā un saņemot iesaistes pavēli.
- **Pamatprincips - strukturēts atbalsts, nevis pašdarbība:** sadarbība notiek saskaņā ar noslēgtu līgumu, piešķirtu statusu un apliecību, kā arī vienotā Zemessardzes komandvadībā pēc konkrētas iesaistes pavēles.
- **Primārais uzdevums:** atbalstīt Zemessardzes funkciju izpildi

Aizsardzības ministrija

PLĀNO SAVU RĪCĪBU KRĪZES SITUĀCIJĀ

1. Esi informēts
 - Iepazīsties ar Aizsardzības ministrijas izstrādātajiem informatīvajiem materiāliem militārc ziņu portāla sargs.lv sadaļā “72 stundas” (<https://www.sargs.lv/lv/72stundas>).
 - Iepazīsties ar savas mītnes zemes sagatavotajiem materiāliem par rīcību krīzes situācijās.
 - Apzini un regulāri seko līdzi oficiālajiem informācijas avotiem Latvijā un savā mītnes valstī, kā arī savas diasporas organizācijai.
2. Pielāgo informāciju savām vajadzībām un resursiem
 - Pārrunā ar savu ģimeni rīcības plānu dažādām krīzes situācijām, kas palīdzētu ātri orientēties un rīkoties, ja situācija kļūst kritiska.
 - Izvērtē iespējas, kā vari sniegt savu individuālo atbalstu Latvijas valsts aizsardzībai, piemēram, iestājoties Zemessardzē, kļūstot par Zemessardzes atbalstītāju vai apgūstot rezervistu pamatapmācību.
 - Apzini diasporas organizācijas savā mītnes valstī un noskaidro to rīcību krīzes situācijās. Iesaisties diasporas organizācijās un uzzini, kā Tu vari atbalstīt Latvijas valsti krīzes laikā.
3. Apzini sev nepieciešamos resursus
 - Saglabā svarīgākos tālrunu numurus un kontaktus arī bezsaistes formātā.
 - Pārliecinies, ka Latvijas pase un citi identifikācijas dokumenti ir derīgi.

Pirmās 72 stundas jebkurā krīzes situācijā ir periods, kura laikā katram iedzīvotājam būtu jāspēj parūpēties pašam par sevi, tādējādi ļaujot atbildīgajiem dienestiem krīzes pirmajās dienās atjaunot kritiskos pakalpojumus un sniegt palīdzību tur, kur tā visvairāk nepieciešama. Labākais veids, kā pasargāt sevi un savus tuviniekus, ir savlaicīgi sagatavoties jebkādi situācijai, parūpējoties par nepieciešamajām rezervēm.

Aizsardzības ministrija

KĀ RĪKOTIES KRĪZES SITUĀCIJĀ?

Ņem vērā! Lai pārvarētu krīzes situācijas Latvijā, Ministru kabinets var lemt par atsevišķu tiesisko režīmu ieviešanu – ārkārtējo situāciju vai izņēmuma stāvokli. Šādā situācijā valsts un pašvaldību institūcijām var tikt piešķirtas papildu pilnvaras, savukārt personu tiesības un brīvība var tikt īslaicīgi ierobežoti. Tas var ietvert arī iespējamus ierobežojumus attiecībā uz ieceļošanu un izceļošanu, kā, piemēram, tas bija Covid-19 pandēmijas gadījumā.

Jebkuras krīzes gadījumā visi Latvijas valstij un iedzīvotājiem būtiskie pakalpojumi tiks nodrošināti, atbildīgās valsts iestādes un kritiskā infrastruktūra turpinās savu darbu un sabiedrība tiks regulāri informēta par notiekošo.

KRĪZES SITUĀCIJAS GADĪJUMĀ:

- pārbaudi informāciju Latvijas Republikas, NATO un Eiropas Savienības valstu oficiālajos saziņas līdzekļos;
- seko Latvijas vēstniecības un Ārlietu ministrijas paziņojumiem savā mītnes valstī, t. sk. arī par iespējamu atgriešanos Latvijā;
- uzturi saziņu ar ģimeni un tuviniekiem Latvijā, ja tas ir iespējams;
- neizplati nepārbaudītu informāciju;
- nepieciešamības gadījumā sazinies ar savā mītnes zemē esošo Latvijas diplomātisko vai konsulārc pārstāvniecību;
- sniedz atbalstu Latvijas valstspiederīgajiem caur savas diasporas organizāciju.

Aizsardzības ministrija

Par Valsts aizsardzības dienestu

- Valsts aizsardzības dienests ir daļa no visaptverošas valsts aizsardzības. Tas stiprina Latvijas aizsardzības spējas un mūsu kopējo gatavību aizstāvēt savu valsti. Dienests sniedz iespēju pilsoņiem iegūt zināšanas un sapratni par valsts aizsardzību, uzlabot individuālās rīcības spējas, kā arī piedalīties Latvijas aizsardzības stiprināšanā.
- Valsts aizsardzības dienestam brīvprātīgi var pieteikties Latvijas pilsoņi – vīrieši un sievietes – no 18 gadu vecuma līdz 27 gadu vecuma sasniegšanai.
- **Sākot ar 2027. gadu, valsts aizsardzības dienestam tiks pakļauti jaunieši, kas pastāvīgi dzīvo ārvalstīs, neatkarīgi no deklarētās dzīves vietas adreses.**
- Valsts aizsardzības dienesta veidi:
 - 11 mēneši Nacionālo bruņoto spēku regulāro spēku vai Zemessardzes vienībā;
 - 5 gadi Zemessardzē kopumā, pildot dienesta uzdevumus ne mazāk kā 21 individuālās apmācības dienu un ne vairāk kā 7 kolektīvās apmācības dienas katru gadu;
 - augstskolu un koledžu studentiem paredzētā rezerves virsnieka programma, kuras kopējais apmācību un dienesta uzdevumu izpildes laiks nav mazāks par 180 dienām.

Aizsardzības ministrija

Jautājumu un iniciatīvu gadījumā aicinām ar mums sazināties:

krize@mod.gov.lv